

Dosarul nr. 2ra-659/2022
2-20031937-01-2ra-13052022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N. Mămăligă)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Sîrbu, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Artiom Tiron, reprezentat de avocatul Augustin Procopovici,

în cauza civilă, la acțiunea oblică depusă de Cristina Rusu împotriva lui Artiom Tiron, intervenient accesoriu SA „Moldcargo” cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 martie 2021, Cristina Rusu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Artiom Tiron cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 9 251,16 de lei, ce constituie cheltuielile pentru tratamentul medical, pentru medicamente și accesorii medicale, dobânzii de întârziere în mărime de 514,64 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că prin sentința din 16 mai 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, Artiom Tiron a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 25 000 de lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport. Concomitent, a fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cristina Rusu, în partea reparării prejudiciului material și moral cauzat și s-a încasat suma de 7 148,18 de lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5 000 de lei pentru asistența juridică.

A menționat că suma dispusă spre încasare din contul lui Artiom Tiron, în mărime de 32 148,18 de lei a fost achitată integral de către acesta.

Totodată, a invocat că după finisarea examinării cauzei penale nr. 1-201/2018, a continuat tratamentul medical și a suportat încă o intervenție chirurgicală, efectuată la Centrul Medical „Terra Med”.

Conform extrasului din fișa medicală nr. 309/2019, la 09 aprilie 2019, a fost internată pentru efectuarea intervenției chirurgicale, iar la 10 aprilie 2019 a fost externată în stare satisfăcătoare pentru tratament ambulator.

De altfel, a susținut că pentru tratamentul medical efectuat în scopul restabilirii sănătății, rezultată din accidentul rutier provocat de Artiom Tiron a suportat cheltuieli în sumă de 9 251,16 de lei.

A relevat că, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 10 octombrie 2019 a expediat în adresa lui Artiom Tiron o reclamație, prin care a solicitat achitarea benevolă a sumei de 9 251,16 de lei, cu titlu de prejudiciu material extins, însă pârâtul nu și-a onorat obligația.

A reliefat că prejudiciul material solicitat constă din cheltuielile pentru tratamentul medical suportat în urma vătămării integrității corporale și sănătății, specificând că în cadrul tratamentului în staționar, unde a suportat cheltuieli de internare în instituția, a fost efectuată intervenția chirurgicală cu tratament medicamentos, iar după externare a urmat un tratament ambulatoriu, diverse investigații medicale și alte accesorii medicale costul cărora constituie 7 366,16 de lei, fapt probat prin bonurile de plată anexate.

A notat că a mai efectuat servicii de ortopedie și terapie în cadrul SRL „Cudalb Dent” pentru care, conform bonurilor de plată nr.0003 din 29 mai 2019 și nr.0007 din 06 iunie 2019 a achitat suma de 1 885 lei.

A opinat că în temeiul art. 2025 alin. (1) Cod civil este în drept de a înainta o acțiune civilă în sensul revendicărilor sumelor bănești cu titlu de prejudiciu material în cazul survenirii noilor cheltuieli din cauza infracțiunii săvârșite de către pârât.

Reclamanta a mai relatat că până la producerea incidentului descris în acțiune, era o persoană sănătoasă, ulterior, potrivit raportului de expertiză medico-legală, a suportat o vătămare intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care a produs o schimbare negativă în organism ce împiedică funcționarea biologică normală.

Totodată, a considerat că pentru neachitarea în termen a prejudiciului material în sumă de 9 251,16 de lei, urmează a fi încasat din contul pârâtului dobândă de întârziere în mărime de 514,64 lei.

Prin încheierea protocolară din 29 septembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu SA „Moldcargo”.

Prin hotărârea din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 29 iulie 2021, Cristina Rusu a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Cristina Rusu. S-a casat hotărârea din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la acțiunea înaintată de Cristina Rusu împotriva lui Artiom Tiron, intervenient accesoriu SA „Moldcargo” cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată și s-a pronunțată o nouă hotărâre prin care: s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Rusu. S-a încasat de la Artiom Tiron în beneficiul Cristinei Rusu prejudiciul material în

mărime de 9 251,16 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei. În rest acțiunea s-a respins. S-a încasat de la Artiom Tiron în beneficiul bugetului de stat taxa de stat în sumă de 277,5 de lei pentru examinarea cauzei în prima instanță și suma de 208 lei pentru examinarea cauzei în instanța de apel, iar în total suma de 485,5 de lei.

Pentru a decide astfel, Colegiul a reținut că prin sentința din 16 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, Artiom Tiron a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și în temeiul normei indicate, ținând cont de prevederile art. 364 alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit o pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 de unități convenționale ce constituie 25 000 de lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport. Totodată, prin sentință a fost admisă parțial acțiunea civilă, înaintată de partea civilă Cristina Rusu, în partea reparării prejudiciului material și moral, și s-a încasat din contul lui Artiom Tiron în beneficiul Cristinei Rusu suma de 7 148,18 de lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 20 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile din acțiunea civilă au fost respinse ca neîntemeiate.

Totodată, Colegiul a reținut că invocând suportarea unor cheltuieli suplimentare după finalizarea examinării cauzei penale, Cristina Rusu s-a adresat în instanța de judecată cu o acțiune solicitând încasarea din contul lui Artiom Tiron a prejudiciului material în mărime de 9 251,16 de lei, ce constituie cheltuielile pentru tratamentul medical, pentru medicamente și accesorii medicale, a dobânzii de întârziere în mărime de 514,64 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

Prin prisma art. 14 alin. (2) Codul civil, instanța de apel a menționat că existența unui prejudiciu constă în rezultatul sau efectul negativ suferit de o persoană datorită faptei ilicite săvârșite de o altă persoană, pentru care persoana este ținută să răspundă.

Reținând prevederile art. 219 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 1418 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 31.03.2019), art. 2028 alin. (1) Cod civil modernizat, Colegiul a învederat că în cadrul dosarului penal a fost admisă acțiunea civilă înaintată de Cristina Rusu, fiind dispusă compensarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 7 148,18 de lei, prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei.

De altfel, Colegiul a stabilit că după finalizarea examinării cauzei penale, partea vătămată, Cristina Rusu a continuat să urmeze tratament medical specializat, fiind supusă unei intervenții chirurgicale la Centrul Medical „Terra Med”, suportând un prejudiciu material, exprimat prin plata costului asistenței medicale acordate - operația chirurgicală în sumă de 7 366,16 de lei, precum și suportarea unor servicii de ortopedie și terapie, în sumă de 1 885 de lei, iar în total 9 251,16 de lei. În confirmarea acestor servicii și costuri au fost prezentate extrasul medical din 09 aprilie 2019 eliberat de Centrul Medical „Terra Med”, extras eliberat de OMSP AMT Râșcani, copia cecurilor care confirmă serviciile medicale achitate și medicamentele procurate, precum și bonurile fiscale eliberate de SRL „Cudalb Dent”.

Astfel, Colegiul relevă că în cadrul procesului penal acțiunea civilă înaintată de Cristina Rusu a fost formulată către persoana vinovată Artiom Tiron, și care a

fost soluționată irevocabil prin aceeași sentință. Totodată, după cum a indicat apelanta hotărârea a fost executată de către Tiron Artiom.

Prin urmare, prejudiciul material suportat suplimentar de către Cristina Rusu, în legătură cu vătămarea sănătății, cheltuielile de tratament după finalizarea examinării cauzei penale, Colegiul a considerat că urmează la fel a fi compensate de către autorul prejudiciului, Artiom Tiron.

Subsecvent, Colegiul a menționat că prima instanță eronat a conchis că lipsește temei legal pentru încasarea acestor sume de la autorul faptei prejudiciabile, or, prevederile legale prevăd expres că autorul prejudiciului are obligația să compenseze persoanei vătămate cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătății. Cu atât mai mult, că în cadrul examinării acțiunii civile din cadrul cauzei penale, compania de asigurări „Moldcargo” SA nu a fost recunoscută civilmente responsabilă și nu s-a încasat suma respectivă de la această persoană juridică, ci aceasta s-a admis, exclusiv, în raport cu persoana vinovată de cauzarea prejudiciului, Artiom Tiron.

În această ordine de idei, reieșind din circumstanțele cauzei, Colegiul a conchis că achitarea prejudiciului material cauzat în rezultatul accidentului rutier nu este opozabilă CA „Moldcargo” SA, dar lui Artiom Tiron, care a fost recunoscut vinovat în producerea accidentului rutier.

Cât privește argumentele invocate de SA „Moldcargo” în referința depusă și preluate de prima instanță ca fiind întemeiate, Colegiul a reținut că, contrar prevederilor art. 118 din Codul de procedură civilă, nu a fost prezentată nici o probă, întru confirmarea celor invocate în referință. Astfel nu a fost probat faptul deschiderii dosarului de daune, precum și nu a fost prezentat ordinul/ decizia companiei de asigurări de aprobare a despăgubirii de asigurare.

Totodată, Colegiul a considerat că prezintă relevanță la caz și prevederile art. 18 alin. (1) din Legea nr. 414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care prevăd că la producerea accidentului de autovehicul, asiguratul sau utilizatorul de autovehicul este obligat: c) în 48 de ore din momentul producerii accidentului, să înștiințeze asiguratorul care a emis polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde”; participanții la accident care dețin polițe de asigurare RCA și/ sau certificate de asigurare „Carte Verde”, indiferent de rezultatele constatării vinovatului, anunță asiguratorii respectivi și sunt obligați să nu întreprindă de sine stătător măsuri de reparare a pagubelor; d) să notifice participanții la accident, păgubitul sau apropiații lui despre faptul că posedă poliță de asigurare RCA și/ sau certificat de asigurare „Carte Verde” și să pună la dispoziția acestora informațiile necesare despre asigurator; e) să prezinte, personal sau prin reprezentantul său legal, la sediul asiguratorului ori al reprezentantului de despăgubiri, actul organelor și instituțiilor competente cu privire la producerea accidentului rutier, permisul de conducere valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, certificatul de înmatriculare și raportul de inspecție tehnică periodică a autovehiculului cu care a provocat accidentul. Documentele menționate se depun în copii certificate de către asigurat sau în original pentru efectuarea copiilor de către asigurator;

La acest capitol Colegiul a relevat că la materialele cauzei nu se regăsește nici un înscris, din care ar rezulta că Artiom Tiron a adus la cunoștința persoanei vătămate, Cristina Rusu sau reprezentantului acesteia, despre faptul că posedă

poliță de asigurare RCA, de asemenea nu a probat faptul că, a fost înștiințat asiguratorul despre producerea accidentului.

Totodată s-a reținut că, nici în cadrul examinării cauzei penale și nici în cadrul examinării cauzei civile în instanța de fond, Artiom Tiron nu a invocat faptul că compania de asigurări ar urma să achite prejudiciul material și moral părții vătămate.

Cât privește pretenția Cristinei Rusu cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 514,64 lei, Colegiul a considerat că aceasta urmează a fi respinsă, or legislația civilă, în vigoare la data producerii accidentului rutier nu prevedea calcularea dobânzii de întârziere pentru prejudiciul material cauzat în legătură cu vătămarea integrității corporale.

La 15 aprilie 2022, prin intermediul poștei, Artiom Tiron, reprezentat de avocatul Augustin Procopovici, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 ianuarie 2022 și a expediat-o participanților la proces la 21 martie 2022 (f.d. 125), astfel, recursul declarat la data de 15 aprilie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 16 mai 2022 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or până la data examinării recursurilor careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Artiom Tiron, reprezentat de avocatul Augustin Procopovici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Artiom Tiron, reprezentat de avocatul Augustin Procopovici, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Artiom Tiron, reprezentat de avocatul Augustin Procopovici, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Artiom Tiron, reprezentat de avocatul Augustin Procopovici, împotriva deciziei din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Mariana Ghervas

Galina Stratulat